

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2XEObd/7/2017
Identifikačné číslo spisu:	8104120784
Dátum vydania rozhodnutia:	17.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8104120784.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore oprávnenej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Příbinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému V. S., nar. XX.XX.XXXX, I. XXXX/XX, K., v konaní o vymożenie pohľadávky vo výške 637,32 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 26Er/2661/2004, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 19. decembra 2012, č. k. 2CoE/149/2012-40, takto

rozhodol:

I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 19. decembra 2012, č. k. 2CoE/149/2012-40 v napadnutej časti z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 12.04.2012, č. k. 26Er/2661/2004-21 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. O trovách exekúcie rozhodol tak, že oprávnená je povinná nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 123,56 Eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Notárska zápisnica ako exekučný titul je podľa súdu prvej inštancie v rozpore so zákonom, nemá vlastnosť materiálnej vykonateľnosti a na základe nej nie sú splnené zákonné podmienky na vedenie exekúcie, preto v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú a podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastavil aj bez návrhu. Vo vzťahu k trovám prvoinštančný súd uviedol, že nakoľko oprávnená zavinila zastavenie exekúcie v dôsledok svojej neodbornosti, súd ju zaviazal k ich úhrade súdnemu exekútorovi. Zároveň prvoinštančný súd dôvodil, že nerozhodoval o návrhu na zmenu exekútora z dôvodu hospodárnosti, pretože exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením z

19.12.2012, č. k. 2CoE/149/2012-40 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Notárska zápisnica predložená oprávnenou podľa odvolacieho súdu nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu a to preto lebo bola spísaná na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Za takejto situácie súd prvej inštancie správne postupoval ak po vyhlásení exekúcie za neprípustnú túto zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku.

3. Proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že:

- súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p. v znení účinnom do 1. januára 2015, ďalej len „O. s. p.“),
- v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

4. Dovolateľka žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

5. Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01.07.2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 237 O. s. p.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal najskôr, či je dôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a dospel k záveru, že takýto návrh nie je dôvodný. Oprávnená v podanom dovolaní navrhla, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil oprávnenou navrhované prejudiciálne otázky. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že konanie pred Súdnym dvorom EÚ o predbežnej otázke má povahu osobitného nesporného a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor EÚ v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

9. Ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesné vady konania v zmysle § 237 písm. f/, resp. písm. g/ O. s. p.

10. Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľkou v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol.

11. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje preto rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

12. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

13. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

14. Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

15. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

16. V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

17. V zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. Iba v prípade, že by rozhodnutia odvolacieho súdu alebo predchádzajúce konanie vykazovalo procesnú vadu uvedenú v ust. § 237 O. s. p. by bolo dovolanie prípustné. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné i podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému

rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseníu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

18. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

19. Dovolateľka vo svojom dovolaní namietla, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, f/ O. s. p., ktorými odôvodňovala prípustnosť dovolania.

20. S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr osobitne zameral, či oprávnenej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., tak ako to tvrdí vo svojom dovolaní.

21. Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd nerozhodol o procesnom návrhu účastníka konania.

22. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnená vo svojom odvolaní (č. 1. 25), podanom proti uzneseníu súdu prvej inštancie navrhla, aby súd postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. konanie prerušil a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade ustanovenia § 44 ods. 2 /prvá a druhá veta/ Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 /prvá veta/ Ústavy Slovenskej republiky pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok. V tejto súvislosti oprávnená uviedla, že pre exekučný súd by malo byť otáznе aj to, či je v súlade s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok možné opakované uskutočnenie revízneho postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a to aj bez akejkoľvek časovej limitácie.

23. Z obsahu spisu dovolací súd tiež zistil, že odvolací súd o tomto procesnom návrhu oprávnenej na prerušenie konania nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré sa s uvedeným návrhom na prerušenie konania nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenú možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

24. Zistená procesná vada konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 C. s. p.).

26. V ďalšom konaní odvolací súd posúdi návrh oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a rozhodne o ňom.

27. Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa ďalšími námietkami oprávnenej uvedenými v dovolaní nezaoberal.

28. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

29. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.